

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1746/2024
30.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Пантовића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 1238/22 од 24.01.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 499/24 од 03.07.2024. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Пантовића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 1238/22 од 24.01.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 499/24 од 03.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К 1238/22 од 24.01.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се утврђена казна затвора неће извршити, ако окривљени у року проверавања од три године од правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. На основу члана 86. у вези члана 297. став 5. КЗ окривљеном је изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „А“ категорије у трајању од шест месеци од правноснажности пресуде. Окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде, као и да плати остале трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем. Оштећени ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 499/24 од 03.07.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана

Пантовића, а пресуда Првог основног суда у Београду К 1238/22 од 24.01.2023. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Бојан Пантовић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или укине у целину побијану пресуду другостепеног суда и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Бојан Пантовић, захтев за заштиту законитости подноси због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП, али из садржаја захтева произилази да суштински указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП истицањем да је првостепени суд доношењем пресуде К 1238/22 од 24.01.2023. године, повредио одредбу члана 453. ЗКП јер је у поновном поступку, на штету окривљеног, изменио ранију пресуду К 442/21 од 21.01.2022. године, против које јавни тужилац није изјавио жалбу. Измену на штету окривљеног, према наводима захтева, првостепени суд је учинио наводећи у чињеничном опису кривичног дела у изреци пресуде нову бланкетну норму из члана 42. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима коју је окривљени прекршио и тежи облик нехата (свесни нехат), који су, по ставу браниоца, неповољнији за окривљеног од бланкетне норме из члана 21. Закона о безбедности саобраћаја на путевима и облика нехата (несвесни нехат) који су били утврђени у чињеничном опису кривичног дела у изреци раније укинуте првостепене пресуде, а што је окривљеном стављено на терет изменом оптужног акта јавног тужиоца након укидања раније првостепене пресуде.

Изнете наводе, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Из цитиране законске одредбе, по налажењу Врховног суда, јасно произилази да се пресуда не сме изменити на штету оптуженог у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције, само уколико је жалба изјављена у корист окривљеног.

Из списка предмета произилази да је оптужним предлогом јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду Кт 474/19 од 26.01.2021. године, прецизираног 16.12.2021. године, окривљеном АА стављено на терет извршење кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим пресудом Првог основног суда у Београду К 442/21 од 21.01.2022. године донетом у ранијем поступку и за које му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се утврђена казна затвора неће извршити, ако окривљени у року проверавања од три године од правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Против наведене пресуде жалбу је изјавио бранилац окривљеног АА, адвокат Бојан Пантовић.

Усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, наведена пресуда укинута је решењем Апелационог суда у Београду Кж1 413/22 од 25.05.2022. године и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, након чега је окривљени, у поновном поступку, по оптужном акту измењеном од стране јавног тужиоца поднеском од 27.12.2022. године, побијаном првостепеном пресудом Првог основног суда у Београду К 1238/22 од 24.01.2023. године оглашен кривим због истог кривичног дела-тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ, за које му је изречена иста кривична санкција-условна осуда у трајању од једне године, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од три године од правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело и иста је у свему потврђена пресудом другостепеног суда.

Полазећи најпре од правне квалификације кривичног дела, у односу на коју је истакнута битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, очигледно је да је окривљени АА побијаном првостепеном пресудом оглашен кривим за исто кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим и ранијом првостепеном пресудом у овом кривичном поступку.

Када је у питању кривична санкција која је окривљеном изречена побијаном првостепеном пресудом за кривично дело из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ-условна осуда са утврђеном казном затвора у трајању од једне године и временом проверавања у трајању од три године - иста је идентична и по врсти, утврђеној казни затвора и времену проверавања, кривичној санкцији која је окривљеном изречена претходном првостепеном пресудом за наведено кривично дело у овом кривичном поступку.

Самим тим, по налажењу Врховног суда, нижестепени судови у поновљеном поступку, након укидања раније првостепене пресуде, нису прекршили забрану преиначења на горе (*reformatio in reius*) прописану одредбом члана 453. ЗКП, обзиром да нису изменили пресуду на штету окривљеног ни у погледу правне квалификације кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, нити у погледу кривичне санкције.

Према налажењу Врховног суда, из списка предмета произилази да стоје наводи захтева за заштиту законитости да је јавни тужилац, изменио оптужни акт на тај начин што је поред непридржавања саобраћајног прописа из члана 187. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, окривљеном у поновљеном поступку ставио на

терет да је возњу критичном приликом предузео непридржавајући се члана 42. став 1. тог закона, не мењајући притом чињенични опис непрописне возње коју је окривљени предузео, а не члана 21. истог закона, како му је то стављено на терет првобитним оптужним актом и за шта је осуђен првостепеном пресудом донетом у ранијем поступку. Међутим, на описани начин није повређена одредба члана 453. ЗКП, што се односи и на измену врсте нехата у односу на тежу последицу, јер у побијаној пресуди нису додате чињенице које би измениле суштину кривичног дела у смислу његових битних законских обележја обзиром да је изрека првостепене пресуде и пре укидања раније пресуде и измене оптужног акта, садржала сва законска обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ за које је окривљени АА оглашен кривим, а које може постојати само ако је окривљени у односу на тежу последицу поступао из нехата.

Према томе, како окривљени АА у поновном поступку није оглашен кривим за теже кривично дело, нити му је изречена тежа кривична санкција, то према налажењу Врховног суда, побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Бојана Пантовића.

Бранилац окривљеног АА захтев за заштиту законитости подноси и због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП које образлаже оспоравањем оцене доказа и чињеничних утврђења нижестепених судова у погледу виности окривљеног и узрочно-последичне везе између непрописне возње коју је окривљени предузео и тешке телесне повреде оштећеног, на који начин у суштини указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, у чије разматрање се Врховни суд није упуштао обзиром да повреда закона из члана 440. ЗКП и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП на коју бранилац указује наводима да је изрека побијане првостепене пресуде неразумљива, не представљају законске разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић